

ÅRSRAPPORT FOR 2003

**DANMARKS
GRUNDFORSKNINGSFOND**
DANISH NATIONAL RESEARCH FOUNDATION

ÅRSRAPPORT FOR 2003

Beretning for året	
1. januar - 31. december 2003	3
Hoved- og nøgletal 1999-2003	3
Indledning	5
Den nye forskningsstruktur	5
Den internationale analyse af Danmarks Grundforskningsfonds centre og aktiviteter	5
Internationalisering	7
Forskeruddannelse	7
Danmarks Grundforskningsfonds “centres of excellence” skal have samfundsmæssig nytteværdi	8
Forskning af høj kvalitet kræver ressourcer	8
Danmarks Grundforskningsfonds 33 “Centres of excellence”	10
Formue og afkast	14
Bestyrelsen	16
Revision og administration	17
Ledelsens regnskabspåtegning	18
Revisionspåtegning	19
Anvendt regnskabspraksis	20
Resultatopgørelse	
1. januar - 31. december	23
Balance	24
Noter	26

BERETNING FOR ÅRET 1. JANUAR – 31. DECEMBER 2003

Hoved- og nøgletal 1999-2003

	2003	2002	2001	2000	1999
Centre og uddelinger					
Antal centre ved årets afslutning	33	37	34	25	25
Årets uddelinger, mio.kr.	240	257	229	224	243
Afkast af kapitalen					
Obligationer, mio.kr.	74,7	152,3	126,7	130,2	33,6
Aktier, mio.kr.	52,2	-128,2	-76,5	30,4	138,2
Samlet afkast, mio.kr.	126,9	24,1	50,2	160,6	171,8
Faktisk tidsvægtet afkast, %	6,7	1,7	2,0	6,7	6,1
Benchmark, %	7,3	2,5	2,3	5,1	4,8
Faktisk tidsvægtet afkast, akk. årligt gnsn. %	4,6	4,1	4,9	6,4	6,1
Benchmark, akk.årligt gnsn. %	4,4	3,7	4,1	4,9	4,8
Kapitaludvikling					
Samlet kapital ultimo, mio.kr.	1.905	2.028	2.271	2.465	2.541
Administrative omkostninger					
Administrative omkost., ekskl. eksterne faglige aktiviteter, inkl. andre indtægter, mio.kr.	6,8	7,5	7,7	7,2	7,2
Andel af uddelinger, %	2,8	2,9	3,4	3,2	3,0

De anførte nøgletal er beregnet således:

Faktisk tidsvægtet afkast, %:

Det faktiske, tidsvægtede afkast af hele formuen er for et givet år et vejet gennemsnit af de enkelte porteføljers tidsvægtede afkast. Et tidsvægtet afkast opgøres som $((1 + (r_{\text{periode1}})) \times (1 + (r_{\text{periode2}})) \times \dots) - 1$, hvor r angiver afkastet i procent.

Faktisk tidsvægtet afkast, akk. årligt gnsn. %:

$((1 + (\text{tidsvægtet afkast}_{\text{år1}})) \times (1 + (\text{tidsvægtet afkast}_{\text{år2}})) \times \dots)^{(1/\text{antal år}} - 1)$, hvor det tidsvægtede afkast er opgjort i procent.

Andel af uddelinger, %:

Administrative omkostninger (ekskl. eksterne omkostninger vedrørende fondens faglige aktiviteter, inkl. andre indtægter)/årets uddelinger.

Indledning

Året 2003 var på flere områder skelsættende for Danmarks Grundforskningsfond. I løbet af året afsluttede fonden en omfattende analyse og internationale evalueringer af, hvorledes det "centre of excellence"-koncept, som i de forløbne 10 år har været fondens primære virkemiddel, har udviklet sig.

Endvidere vedtog Folketinget den 28. maj 2003, lov nr. 404 om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond. Samtidig vedtoges loven, som udstikker rammerne for de kommende års forskningsrådgivning. Danmarks Grundforskningsfond indgår her fortsat som en uafhængig fond med mulighed for en årlig uddeling på op til ca. 250 mio. kr. (2001-priser).

Den nye forskningsstruktur

Fondens bestyrelse har udtrykt stor tilfredshed med, at der med loven skabes rammer omkring både den frie grundforskning og den strategiske forskning. Bestyrelsen lægger stor vægt på, at Danmarks Grundforskningsfond i henhold til den nye lov kan fastholde sit primære sigte med store, længerevarende satsninger inden for det brede spektrum af forskningsfelter, hvor der i Danmark til enhver tid måtte være forskergrupperinger med særlig stor, international gennemslagskraft. Danmarks Grundforskningsfond vil herved forhåbentlig kunne fortsætte med at skabe 5-10-årige rammer for større satsninger og således kunne bidrage til at styrke de internationalt set stærkeste grundforskningsgrupper.

Danmarks Grundforskningsfond har hidtil tilstræbt at være i dialog med de enkelte statslige forskningsråd. Bestyrelsen har med tilfredshed noteret sig, at loven sigter efter, dels at fremme og koordinere danske forskningsopgaver nationalt og internationalt, dels at øge satsningen på forskeruddannelsesområdet gennem etablering af et overordnet Koordinationsudvalg. Fondens bidrager meget gerne til, at Koordinationsudvalget – der betegner sig som Koordinationsudvalget for

forskning – får den vigtige rolle og placering i det samlede forskningssystem, som der lægges op til i loven.

Den internationale analyse af Danmarks Grundforskningsfonds centre og aktiviteter

Danmarks Grundforskningsfond lægger afgørende vægt på, at enhver satsning i fondens regi sker på baggrund af en uafhængig, international evaluering. Endvidere følger fonden de etablerede initiativer tæt gennem regelmæssige opfølgingsmøder i løbet af året, hvor repræsentanter for bestyrelsen og fondens administration følger og drøfter centrenes udvikling. Ca. 3-4 år efter etableringen af et center gennemføres rutinemæssigt en fornyet international evaluering, ligesom centre, der har haft støtte i to 5-årige perioder, bliver genstand for en afsluttende evaluering.

Fonden ønskede ved afslutning af de første 16 centre efter 10 år at få foretaget en uafhængig og mere overordnet vurdering af Danmarks Grundforskningsfonds centerkoncept, og i løbet af 2003 gennemførte et internationalt sammensat panel under ledelse af den nu afgangede generalsekretær for European Science Foundation, professor Enric Banda, en sådan sammenhængende vurdering.

Foruden professor Enric Banda bestod panelet af følgende:

- Professor Jens-Erik Fenstad, University of Oslo, Norge (chairman of the World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology)
- Director Jean-Claude Gavrel, Networks of Centres of Excellence, Ottawa, Canada
- Professor Hubert Markl, University of Konstanz (former president of the Max Planck Society and Deutsche Forschung Gemeinschaft), Tyskland.
- Professor Eda Sagarra, University of Dublin, Trinity College (chairperson of the Irish Research Council for the Humanities and Social Sciences), Irland

- Professor Gunnar Öquist, University of Umeå (Secretary General for the Royal Swedish Academy of Science), Sverige
- Professor Sir Richard J. Brook, Director, The Leverhulme Trust, London, England
- Professor Cora B. Marrett, Senior Vice President of Academic Affairs, University of Wisconsin (former assistant director of the National Science Foundation), USA

Panelet havde endvidere sin egen sekretær:
Dr. Brian Jamieson, fra England.

Panelet baserede sin vurdering på følgende materiale:

- Arbejdsrapport udarbejdet af fonden: "The Danish Research System and The Danish National Research Foundations strategy for centres of excellence"
- For hver af de 16 centre:
 - Selvevalueringsrapport
 - Mellem tre og fem individuelle peer-review rapporter baseret på selvevalueringsrapporten
 - Et sammendrag af de individuelle peer-reviewrapporter udformet af den ledende bedømmer
- Fondens gældende retningslinier/protokol for monitorering af centre, introduceret i 2002
- Et eksempel på en centerkontrakt mellem fonden, værtsinstitutionen og centerlederen
- Et sammendrag af forbedringer til fondens procedurer inden for de seneste år
- Sammensætningen af fondens bestyrelse

I juni og september 2003 afleverede det internationale panel rapporten til Danmarks Grundforskningsfond og ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Overordnet konkluderede det internationale panel, at en koncentreret, længerevarende forskningsindsats med forskergrupper af høj, international standard har været en stor succes.

Således udtrykte panelet:

"We conclude that the Centres of excellence initiative has been successful in bringing about genuine improvements to the Danish research system. This conclusion is based on our perception of the extent to which the Centres have achieved the Foundation's primary objectives of raising scientific quality, improving research training and enhancing the internationalisation of Danish science".

"We noted that the Foundation has adjusted its initial policies and procedures for the Centres in the light of early experience. In general, we were in sympathy with present arrangements for selection, funding, management, monitoring and evaluation, which should be operated with maximum flexibility. In particular, we support the Foundation's policy of not normally funding a Centre for more than two periods of five years.

Indefinite support for existing Centres would seriously restrict the Foundation's ability to fund new Centres. It seems to us that a funding period in the range of ten years strikes the right balance between short and indefinite term support."

En lang række af de konstruktive anbefalinger, som panelet fremkom med, dækkede områder, som fondens bestyrelse vil tage højde for fremover. I relation til de begrænsede økonomiske midler, som fonden trods alt har til rådighed, noterede bestyrelsen sig, at det internationale panel fuldt ud tilsluttede sig fondens politik om en maksimal støtte af ca. 10 års varighed. Panelet understregede, at det forudsætter en betydelig vilje og evne fra universiteterne og andre værtsinstitutioner til langsigtet at ville satse på de områder, som centrene repræsenterer. Derved undgås også belastende indlejringsdrøftelser, når større centerbevillinger når deres afslutning. Fondens har allerede tilstræbt, at alle nye centre som led i kontraktindgåelsen med værtsinstitutionerne nøje kender rammerne for den fremtidige, mulige udvikling på blandt andet personalesiden.

Det internationale panel påpegede imidlertid særligt to aspekter, hvor man finder, at Danmarks Grundforskningsfond fremover skal fremme en yderligere udvikling inden for dansk forskning.

Internationalisering

Panelet konkluderede:

“The objective of internationalising Danish science has been achieved unevenly in the Centres we reviewed. The Danish research system needs to develop imaginative ways of attracting more foreign researchers and research students, and encouraging more Danish scientists to gain experience abroad.”

“There are opportunities for embedding Centres in a Nordic and wider European science framework and we recommend these should be explored. In its selection procedures, the Foundation should consider giving greater emphasis to international networking and collaboration. It is likely that successful engagement with FP6, the ERA and Europe at large will require larger Danish research groups. In these ways, Denmark can make a valuable contribution to the integration of European science.”

De igangværende centre støttet af Danmarks Grundforskningsfond er for langt de flestes vedkommende allerede væsentligt mere internationale i sammensætningen af staben og i forsknings-samarbejdet, end tilfældet har været på de centre, som blev startet i begyndelsen af 90'erne. Ikke desto mindre finder fondens bestyrelse, at panelets anbefaling er meget væsentlig. I det opslag til ansøgningsrunde, som er i gang, understreges nødvendigheden af, at alle Danmarks Grundforskningsfonds centre maksimerer det internationale samspil for at opnå størst mulig gennemslagskraft. I den forbindelse deler bestyrelsen ønsket om at kunne formalisere adskillige af centrenes samspil både på det nordiske plan, i det europæiske forskningsrum og ikke mindst bredt internationalt. Det har således været interessant, at både generaldirek-

tøren for EU's forskningsdirektorat, A. Mitsos og kommissær P. Busquin skriftligt over for fonden har udtrykt stor glæde over den analyse, som panelet har foretaget af Danmarks Grundforskningsfonds centre, idet de understreger ønsket om, at netop Danmarks Grundforskningsfonds store satsninger kan danne grundlaget for et øget dansk engagement inden for det europæiske forskningsrum. Loven om ændring af Danmarks Grundforskningsfond åbner mulighed for, at Danmarks Grundforskningsfond i højere grad kan anvende midler til en integreret, international forsknings-satsning.

Det ses i den forbindelse som en styrkelse af dansk forskning, at Koordinationsudvalget får mulighed for at samle og styrke den internationale dimension i dansk forskning.

Forskeruddannelse

Panelet konkluderede:

“Several of the Centres have an impressive record in research training. Overall, however, more effort is needed to fulfil the Foundation's research training objective across the board”.

Over en 10-årig periode har Danmarks Grundforskningsfond reelt støttet dansk forskeruddannelse med et beløb i størrelsesordenen 400 mio. kr. Det er imidlertid blevet klart, at fondens midler overvejende bør anvendes til at sikre etablering og udvikling af stærke forskningsmiljøer med primær satsning på post.doc.-niveauet og kvaliteten af de forskningsmiljøer, som skal varetage forskeruddannelsen. Ph.d.-stipendierne bør fortrinsvis komme fra andre kilder end Danmarks Grundforskningsfond. Fonden har derfor med stor glæde noteret sig, at Koordinationsudvalget fremover også vil få som en af sine primære opgaver at sikre kvaliteten af dansk forskeruddannelse og grundlaget for tildelingen af fremtidige stipendier. Fondens bestyrelse ønsker, at tilførslen af nye stipendier fra politisk hold

– som snarest bør finde sted, for at dansk forskning er parat til at foretage det vækstspring, som er nødvendigt – bør ske i takt med, at der kan dokumenteres tilstedeværelse af relevante og kvalitativt stærke forskeruddannelsesmiljøer. Disse miljøer skal have veludbyggede forskeruddannelsesprogrammer, og bestyrelsen har understreget nødvendigheden af, at der er ansøgere på et tilstrækkeligt højt vidensniveau, som kan konkurrere om stipendierne.

Det er bestyrelsens opfattelse, at der bør være fri konkurrence om midlerne. Fonden foreslår, at man udnytter den store forskningsmæssige og faglige kvalitet, som findes i Grundforskningsfondens centre i videre omfang inden for forskeruddannelserne, end tilfældet hidtil har været. Danmarks Grundforskningsfond har sammen med Forskerakademiet siden midten af 90'erne taget initiativ til at afprøve forskellige forskerskolekoncepter. Bestyrelsen finder på nuværende tidspunkt, at de forskergrupper, som danner grundstammen i de enkelte forskeruddannelsesstilbud, skal være på et så højt internationalt niveau, at grupperne – som f.eks. Danmarks Grundforskningsfonds centre – i kraft af forskningsindsatsen kan tiltrække kvalificerede nye internationale ansøgere, gerne højt kvalificerede unge fra udlandet, der medbringer egen finansiering.

Koordinationsudvalget vil være det oplagte forum for drøftelser af, hvorledes man bedst og hurtigst kan styrke dansk forskeruddannelse, og hvorledes universiteterne, rådssystemet og fonden kan udbygge sit samarbejde på dette område.

Danmarks Grundforskningsfonds “centres of excellence” skal have samfundsmæssig nytteværdi

Det internationale panel konkluderede:

“In contemporary society it is no longer acceptable to justify public funding of basic research purely by considerations of scientific excellence. A social dividend is expected, even from the most academic aspects of re-

search and scholarship. This can take several forms, including the application of knowledge and technology and public engagement.”

Stærk forskningsmæssig gennemslagskraft, nationalt og internationalt, bør ikke længere være et mål i sig selv, men en nødvendig forudsætning for, at stærke forskningsmiljøer også sikrer, at der er en spredningseffekt af de forskningsresultater, som genereres i centrene til det omgivende samfund. Der er således fra bestyrelsens side i stigende grad blevet lagt vægt på, at centrene – foruden naturligvis at koncentrere sig om forskning af højeste kvalitet – samtidigt sikrer, at forskningens resultater kommer samfundet til gode og kommunikeres så bredt ud i samfundet som muligt. Denne udvikling – “social value” af forskningen – vil fonden yderligere udbygge i de kommende år.

Forskning af høj kvalitet kræver ressourcer

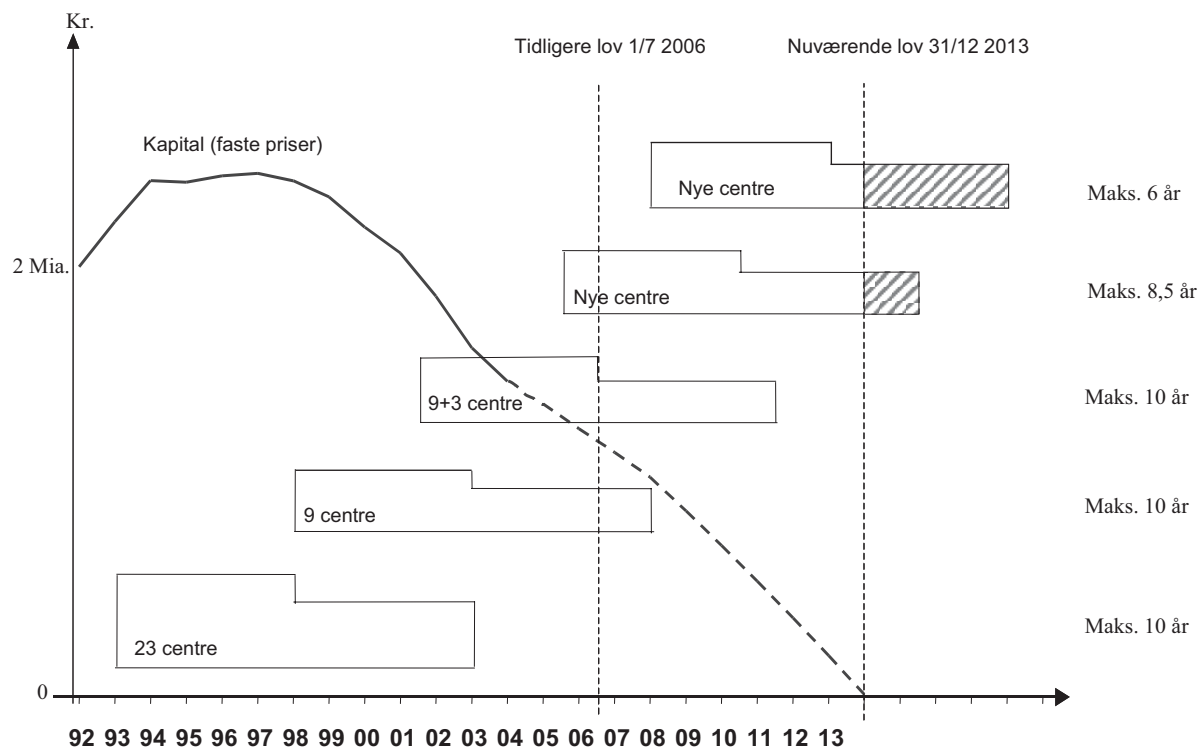
Det internationale panel konstaterede:

“We understand that in the depressed state of investments generally, the DNRF currently has to eat into its capital base to continue its operations. This is clearly not sustainable and conflicts with the intention that the Foundation should be a major long-term player in research funding arrangements under new legislation. We recommend that the appropriate authorities take steps to give the Foundation longer-term financial stability”.

“The high potential of the Danish science and technology system means that investment in the DNRF Centres of excellence is low risk – high return in the medium and long term. This calls for positive political decisions.”

Fondens dispositionsmuligheder, nye centre og kapitalgrundlag

Figur 1. Det løbende fald i kapitalgrundlaget indebærer, at selv centre, der etableres allerede i 2005, ikke vil kunne sikres en 10-årig støtteperiode

Note: Den stiplede del af Kapital-kurven er beregnet ud fra et årligt realafkast på 3%

I henhold til den nye lov har Danmarks Grundforskningsfonds bestyrelse fået mulighed for gradvist at anvende resten af fondens formue. Herved er der skabt økonomisk grundlag for årlige bevilninger i størrelsesordenen 200-250 mio. kr. frem til 2013 under uændrede forudsætninger.

Figur 1 illustrerer imidlertid, hvorledes Danmarks Grundforskningsfonds aktuelle mulighed er for at fastholde den succesfulde udvikling af større, længerevarende satsninger til dansk grundforskning. Figuren viser, at der med det eksisterende økonomiske grundlag i realiteten kun er mulighed for to større ansøgningsrunder – og hvad værre er: Figuren understreger, at det på det nuværende øko-

nomiske grundlag ikke længere er muligt at sikre dansk grundforskning længerevarende bevillinger af 10 års varighed.

Fondens bestyrelse noterede sig derfor med stor glæde, at der fra næsten samtlige forskningspolitiske ordførere under folketingsdebatterne i 2003 blev givet udtryk for, at der er politisk forståelse for nødvendigheden af, at Danmarks Grundforskningsfond snarest får sikkerhed for de nødvendige ekstra midler, således at den succes, som det internationale panel har understreget, at Danmark har ved disse forskningssatsninger, også kan fastholdes i fremtiden.

DANMARKS GRUNDFORSKNINGSFONDS

33 "CENTRES OF EXCELLENCE"

Centre påbegyndt 1993/94

Søren Kierkegaard Forskningscenteret (SKC)

Placering: Centeret er overgået til en status som en erhvervsdrivende fond med lejet domicil i St. Kannikestræde 15
Centerleder: Direktør Niels Jørgen Cappelørn
Samlet bevilling: 89 mio. kr.

Center for Epidemiologisk Grundforskning (DESC)

Placering: Statens Serum Institut (Aarhus Universitet og Hovedstadens Sygehusfællesskab)
Centerleder: Professor Jørn Olsen
Samlet bevilling: 94 mio. kr. + 18 mio. kr. til Fødselskohorten

Teoretisk Astrofysik Center (TAC)

Placering: Københavns Universitet (NBI) og Aarhus Universitet
Centerleder: Professor Igor Novikov
Samlet bevilling: 89 mio. kr.

Center for Atomfysik (ACAP)

Placering: Aarhus Universitet
Centerleder: Professor Jens Ulrik Andersen
Samlet bevilling: 100 mio. kr.

Center for Materialefysik på Atomart Niveau (CAMP)

Placering: Danmarks Tekniske Universitet og Aarhus Universitet
Centerleder: Professor Jens Kehlet Nørskov
Samlet bevilling: 90 mio. kr.

Center for Teoretisk Datalogi (BRICS)

Placering: Aarhus Universitet og Aalborg Universitet
Centerleder: Lektor Mogens Nielsen
Samlet bevilling: 144 mio. kr. (inkl. forskerskolebevilling på 95 mio. kr.)

Dansk Lithosfærecentre (DLC)

Placering: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) (og Københavns Universitet) med placering i GEO Centret
Centerleder: Seniorforsker Hans Christian Larsen
Samlet bevilling: 175 mio. kr.

Indlejring, Eksperimentel Parasitologi (CEP)

Placering: Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole
Samlet bevilling: 101 mio. kr.

Center for Muskelforskning (CMRC)

Placering: Rigshospitalet (og Hovedstadens Sygehusfællesskab)
Centerleder: Professor Bengt Saltin
Samlet bevilling: 158 mio. kr.

Center for Sanse-Motorisk Interaktion (SMI)

Placering: Aalborg Universitet
Centerleder: Professor Thomas Sinkjær
Samlet bevilling: 129 mio. kr. (inkl. forskerskolebevilling på 40 mio. kr.)

Center for Lydkommunikation (CSC)

Placering: Syddansk Universitet, Odense
Centerleder: Professor Axel Michelsen
Samlet bevilling: 48 mio. kr.

Center for Krystallografiske Undersøgelser (CCS)

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Professor Sine Larsen
Samlet bevilling: 56 mio. kr.

Polis Centeret (CPC)

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Docent Mogens Herman Hansen
Samlet bevilling: 19 mio. kr.

Center for Forskning i Økonomisk Politik (EPRU)

Placering: Københavns Universitet (og Handelshøjskolen i København)
Centerleder: Professor Peter Birch Sørensen
Samlet bevilling: 38 mio. kr.

Centre, påbegyndt 1997/98

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Fastfase Organisk Kombinatorisk Kemi (SPOCC)

Placering: Carlsberg Laboratorium
Centerleder: Professor Morten Meldal
Samlet bevilling: 35 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Katalyse

Placering: Aarhus Universitet
Centerleder: Professor Karl Anker Jørgensen
Samlet bevilling: 47 mio. kr.

Indlejring, Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb (DCESS)

Placering: Syddansk Universitet, Odense
Samlet bevilling: 60 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Netværk for Matematisk Fysik og Stokastik (MaPhySto)

Placering: Aarhus Universitet (Syddansk Universitet Odense, Københavns og Aalborg Universiteter)
Centerleder: Professor Arne Jensen
Samlet bevilling: 38 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Molekylær Plantefysiologi (PlaCe)

Placering: Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole
Centerleder: Professor Birger Lindberg Møller
Samlet bevilling: 75 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Eksperimentel Bioinformatik (CEBI)

Placering: Syddansk Universitet, Odense
Centerleder: Professor Matthias Mann
Samlet bevilling: 60 mio. kr.

Centre påbegyndt i 2001

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Metal Strukturer i 4 Dimensioner

Placering: Forskningscenter Risø
Centerleder: Seniorforsker Dorte Juul Jensen
Samlet bevilling: 37 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Nukleinsyre Center (NAC)

Placering: Syddansk Universitet Odense
Centerleder: Professor Jesper Wengel
Samlet bevilling: 34 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Anvendt Mikroøkonometri (CAM)

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Professor Martin Browning
Samlet bevilling: 27 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Biomembran Fysik (MEMPHYS)

Placering: Syddansk Universitet Odense
Centerleder: Professor Ole G. Mouritzen
Samlet bevilling: 35 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Kvanteoptik (QUANTOP)

Placering: Aarhus Universitet (og Københavns Universitet)
Centerleder: Professor Eugene S. Polzik
Samlet bevilling: 30 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Vand og Salt

Placering: Aarhus Universitet
Centerleder: Professor Søren Nielsen
Samlet bevilling: 33 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Kvanteprotein (QUP)

Placering: Danmarks Tekniske Universitet
Centerleder: Professor Henrik Bohr
Samlet bevilling: 31 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Funktionelt Integreret Hjernevidenskab (CFIN)

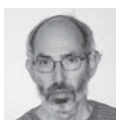
Placering: Aarhus Universitet (og Aarhus Kommunehospital)
Centerleder: Professor Albert Gjedde/Overlæge Leif Østergaard
Samlet bevilling: 34 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Wilhelm Johannsen Center for Funktionel Genomforskning

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Professor Niels Tommerup
Samlet bevilling: 30 mio. kr.

Centre påbegyndt i 2002

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Studiet af Kulturarven fra Middelalderens ritualer

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Lektor Nils Holger Petersen
Samlet bevilling: 15 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Sortehavsstudier

Placering: Aarhus Universitet
Centerleder: Lektor Pia Guldager Bilde
Samlet bevilling: 16 mio. kr.

Danmarks Grundforskningsfonds Center for Subjektivitetsforskning

Placering: Københavns Universitet
Centerleder: Forskningsprofessor Dan Zahavi
Samlet bevilling: 17 mio. kr.

Initiativer påbegyndt i 2003

Danmarks Grundforskningsfonds Nationale Platform for Infrastruktur til Systembiologi

Placering: Danmarks Tekniske Universitet, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet
Leder: Professor Søren Brunak
Samlet bevilling: 18 mio. kr.

FORMUE OG AFKAST

Indledning

Som omtalt i indledningen fik Danmarks Grundforskningsfond i 2003 revideret lovgrundlaget, herunder udarbejdet en ny fundats. Der blev derved skabt mulighed for, at fonden kan uddele hele kapitalen og opretholde det hidtidige uddelingsniveau. Ved samme lejlighed ophævedes skellet mellem grundkapital og fri kapital, og årsregnskabet for 2003 er derfor udarbejdet efter de fra 1. juli 2003 gældende bestemmelser uden denne opdeling af kapitalen.

Realafkastet forudsættes i de tilhørende prognoseberegninger at blive 3% pr. år, hvorefter fondens formue må forventes at være opbrugt med udgangen af 2013.

For 2003 blev afkastet af kapitalen 127 mio. kr., hvilket er 27 mio. kr. mere end forudsat i prognosen. Den samlede formue, der den 1. januar 2003 udgjorde 2.028 mio. kr., er ved udgangen af året reduceret til 1.905 mio. kr., idet der uddeltes 240 mio. kr. til centre og anvendtes 10 mio. kr. til administration og kapitalforvaltning.

Uddelinger og omkostninger

Der blev i 2003 uddelt 240 mio. kr. til centre og øvrige faglige aktiviteter. Det var 20 mio. kr. mindre end forventet og skyldtes, at en del af de 16 centre, som fonden har støttet i 10 år, ønskede at udskyde dele af forbruget til efter udløbet af den oprindelige bevillingsperiode. Ved at acceptere en sådan tidsmæssig forskydning af uddelingerne medvirkede fonden til at gøre indlejringen af center-

aktiviteterne så hensigtsmæssig som muligt.

Omkostningerne til ekstern kapitalforvaltning på 2,5 mio. kr. i 2003 er reduceret med godt 1 mio. kr. i forhold til året før, primært ved omlægning af mandaterne for kapitalforvalterne, men også som en følge af formuens mindre størrelse. De administrative omkostninger på 8,1 mio. kr. er ligeledes reduceret (med 0,7 mio. kr.) sammenlignet med året før.

Indtægter

Danmarks Grundforskningsfonds indtægter på 127 mio. kr. opdeles i et aktieafkast på 52 mio. kr. og et obligationsafkast på 75 mio. kr.

Aktieafkastet blev 8,99% mod benchmark 11,97% (MSCI, Morgan Stanley Capital International), hvis fondens 2 aktieporteføljer opgøres under ét, eksklusiv valutaafdækningsgevinst. Det var især den ene af fondens 2 aktieporteføljer, der underperformede – og i øvrigt gav anledning til valg af ny kapitalforvalter i maj måned på grundlag af en forudgående udbudsforretning.

Når aktieafkastet for 2003 blev så højt som 52 mio. kr., skyldes det også et supplerende afkast på valutaafdækning. Begge aktieporteføljer har været underlagt afdækningsinstrukser for at mindske valutakursrisikoen på aktierne, og hele 17,5 mio. kr. af afkastet blev opnået ved en systematisk afdækning af USD og JPY mod DDK.

Obligationsbeholdningen har i 2003 været sammensat på

forskellig måde. Danske obligationer udgjorde i hele året den overvejende del af beholdningen og gav et afkast på 4,62% mod benchmark 4,52% (indtil 1. juli: 50% EFFAs danske obligationsindeks + 1 år og 50% Nykredits Realkreditindeks – efter 1. juli: Danske Banks benchmark for bruttobeskattede investorer med en varighed på 5). En mindre del af obligationsbeholdningen fulgte indtil slutningen af november, hvor den tidligere fri kapital udgik som en selvstændig aktivklasse, Danske Banks benchmark for bruttobeskattede investorer med en varighed på 3. Det gav et afkast på 3,31% mod benchmark 3,03%. Begge danske obligationsporteføljer har således relativt klaret sig godt.

Den 1. juli 2003 valgte fonden at anbringe 5% af den samlede formue i Europæiske Kreditobligationer ved – efter udbud – køb af andele i Danske Invest Engros Euro Investment Grade Kreditobligationer. Som benchmark benyttes Lehman Brothers Euro Major Corporate Index. Dispositionen var begrundet i et ønske om at opnå et merafkast sammenlignet med en placering i danske stats- og realkreditobligationer. Eurokreditobligationer er en i forhold til danske obligationer mere risikabel – men i forhold til aktier klart mindre risikabel – aktivklasse. Afkastet blev for 2. halvår 2,10% mod benchmark 1,62%, og afkastet viste sig også bedre end benchmarket på 0,72% for danske obligationer i den tilsvarende periode.

For året som helhed opnåedes et samlet, tidsvægtet afkast på 6,7% mod benchmark 7,3% (se også "Hoved- og nøgletal 1999-2003", rapportens side 3). Fondens har således opnået et afkast, som ikke helt har kunnet matche det benchmark, der mere generelt udtrykker markedsafkastet. Sammenligningen med benchmark er derfor kommenteret nærmere nedenfor.

Hovedforklaringen på underperformance i forhold til benchmark er, at aktieporteføljernes underperformance ikke har kunnet opvejes af den merperformance, der ellers karakteriserede alle obligationsporteføljerne. Et yderligere aspekt af aktiernes underperformance var, at den ene af fondens kapitalforvaltere, der indtil slutningen af maj 2003 havde mulighed for ved taktiske dispositioner inden for fastlagte rammer at over- eller undervægte aktivklasserne, led et – om end begrænset – tab ved overvægtning af aktieandelen i en periode med faldende aktiekurser.

Det skal nævnes, at valutaafdækningen, der har øget det samlede afkast fra 5,7% til 6,7%, indvirker neutralt på benchmarksammenligningen, idet benchmark tilsvarende er øget med 1% fra 6,3% til 7,3%. Det skyldes, at afdækningen er sket efter ordre fra fonden og således ikke har været underlagt skønsmæssige dispositioner fra kapitalforvalterens side.

Det skal også nævnes, at fonden har øget det samlede afkast ved at over- og undervægte aktieandelen i årets løb i forhold til fondens langsigtede strategiske aktieandel på 18%. Ved indgangen til 2003 var den samlede aktiebeholdning midlertidigt reduceret til 13% under hensyntagen til de meget usikre markedsforhold. Den 1. maj og den 1. juli øgedes aktieandelen til henholdsvis 16% og 18% i takt med forventninger om en mere positiv udvikling. I 2. halvår af 2003, hvor aktierne udviklede sig positivt, undlod fonden at nedbringe aktieandelen til det strategiske niveau på 18%, og ved udgangen af 3. og 4. kvartal var aktieandelen på grund af markedsudviklingen steget til henholdsvis 19% og 21%. Disse dispositioner, der set i bakspejlet øgede det faktiske afkast og benchmarkafkastet, kommer heller ikke til udtryk i forskellen mellem det samlede faktiske afkast og benchmarkafkastet, idet benchmarksammenligningen løbende revægttes i takt med ændringer i aktivklassernes indbyrdes størrelsesforhold.

Endelig skal det nævnes, at et afkast på 6,7% er bedre end det afkast, som ligger til grund for det nye lovgrundlag. Prognosen i bemærkningerne forudsætter et realafkast på 3%. Tillagt inflationsraten på 1,9% skal afkastet for 2003 derfor sammenholdes med et samlet prognoseafkast på 4,9%.

Set i et flerårigt perspektiv

ligger fondens samlede afkast 0,2% over benchmark. Se således "Hoved- og nøgletal 1999-2003", rapportens side 3, hvoraf det fremgår, at fonden over en 5-årig periode har opnået et merafkast på 4,6% mod benchmark 4,4%. Set i det 5-årige perspektiv vejer de vanskelige år 2001 og 2002 på kapitalmarkederne, hvor fondens afkast blev henholdsvis 2,0% og 1,7%, naturligvis tungt.

Formue

Det regnskabsmæssige underskud på 123 mio. kr. reducerer formuen fra 2.028 mio. kr. til 1.905 mio. kr. Det årlige afkast er ikke tilstrækkeligt til at dække udbetalinger til centrene, men formuen udvikler sig helt i overensstemmelse med lovgrundlagets forudsætninger.

Med lovændringen sommeren 2003 fik fonden adgang til at anvende den resterende del af kapitalen, og de tidligere dispositionsbegrænsninger knyttet til den 30. juni 2006 bortfaldt. Det gennemsnitlige, årlige uddelingsniveau på 216 mio. kr. (2001-priser) tilstræbes i henhold til fundatsen opretholdt under forudsætning af, at der er tilstrækkeligt mange enstående forskningsprojekter af høj international klasse. Det betyder, at kapitalen må forventes at være opbrugt ved udgangen af 2013, og at en kapitaltilførsel vil blive nødvendig, hvis uddelingerne skal opretholdes ud over dette tidspunkt.

BESTYRELSEN

Bestyrelsen havde følgende sammensætning i 2003:

Henrik Tvarnø, (formand)
Direktør for Folketinget
(Udpeget af ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling)

Torben M. Andersen (næstformand)
Professor ved Institut for Økonomi, Aarhus Universitet
(indstillet af Rektorkollegiet)

Else Marie Friis
Professor, sektionschef, Sektionen for Paleobotanik, Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm
(Indstillet af Forskningsforum)

Gudmund Hernes
Direktør for International Institute of Educational Planning, UNESCO, Paris
(Udpeget af ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling)

Lauritz Holm-Nielsen
Rådgiver i Verdensbanken, Washington
(Udpeget af ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling)

Elsebeth Lynge
Professor i epidemiologi, Københavns Universitet
(Indstillet af Forskningsforum)

Gretty Mirdal
Forskningsprofessor, Institut for Psykologi, Københavns Universitet
(Indstillet af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab)

Kell Mortensen
Forskningsprofessor, Afdelingen for Materialers Fysik og Kemi, Forskningscenter Risø
(Indstillet af Sektorforskningens Direktørkollegium)

Bodil Norrild
Docent, dr. scient., Institut for Molekylær Patologi, Københavns Universitet
(Indstillet af Akademiet for de Tekniske Videnskaber)

Bestyrelsen holdt i 2003 6 ordinære møder.

Med virkning fra den 1. januar 2004 er Henrik Tvarnø fratrukket som formand for bestyrelsen. I stedet er forskningsdirektør Klaus Bock, Carlsberg A/S tiltrådt som ny formand.

REVISION OG ADMINISTRATION

Rigsrevisionen er ifølge lov og fundats om Danmarks Grundforskningsfond fondens ene revisor. Fondens anden revisor vælges af bestyrelsen og godkendes af ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Statsautoriseret revisor Poul Erik Olsen er med ministerens godkendelse valgt for en tre-årig periode til den 31. oktober 2006.

Fondens administration bestod pr. 31. december 2003 af følgende stab:

Ole Fejerskov
Direktør, professor, dr. odont.

Mogens Klostergaard Jensen
Vicedirektør, cand. mag, cand. scient. pol.

Eva Lessèl
Juridisk konsulent, cand. jur.

Jessie Tvillinggaard
Forskningskonsulent, cand. scient.

Trine Danø
Forskningskonsulent, cand. scient. adm.

Andreas Boe Sjøholm
Fuldmægtig, M.A.

Connie Hansen
Sekretær, korrespondent

Marianne Holm
Bogholder, cand. phil.

LEDELSENS REGNSKABSPÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og vedtaget årsrapporten.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om Danmarks Grundforskningsfond samt bestemmelserne i årsregnskabsloven med de tilpasninger, der er en følge af Danmarks Grundforskningsfonds særlige karakter. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede.

København, den 31. marts 2004

Ole Fejerskov
direktør

I bestyrelsen:

Klaus Bock
formand

Torben M. Andersen
næstformand

Else Marie Friis

Gudmund Hernes

Lauritz Holm-Nielsen

Elsebeth Lyng

Gretty Mirdal

Kell Mortensen

Bodil Norrild

REVISIONSPÅTEGNING

Til ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Vi har revideret årsrapporten for Danmarks Grundforskningsfond for regnskabsåret 1. januar -31. december 2003.

Fondens ledelse har ansvaret for årsrapporten. Vort ansvar er på grundlag af vor revision at udtrykke en konklusion om årsrapporten.

Den udførte revision

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi tilrettelægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer. Revisionen omfatter stikprøvevis undersøgelse af information, der understøtter de i årsrapporten anførte beløb og oplysninger. Revisionen omfatter endvidere stillingtagen til den af ledelsen anvendte regnskabspraksis og til de væsentlige skøn, som ledelsen har udøvet, samt vurdering af den samlede præsentation af årsrapporten. Det er vor opfattelse, at den udførte revision giver et tilstrækkeligt grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af Danmarks Grundforskningsfonds aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2003 samt af resultatet af Danmarks Grundforskningsfonds aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2003 i overensstemmelse med lov om Danmarks Grundforskningsfond samt bestemmelserne i årsregnskabsloven med de tilpasninger, der er en følge af Danmarks Grundforskningsfonds særlige karakter.

København, den 31. marts 2004

KPMG C.Jespersen

Statsautoriseret Revisionsinteressentskab

Rigsrevisionen

Poul Erik Olsen
statsaut. revisor

Henrik Otbo
rigsrevisor

Inger Danrud
sektionschef

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne i lov om Danmarks Grundforskningsfond samt fondens fundats. Årsregnskab for 2003 aflægges således i henhold til de fra den 1. juli 2003 gældende bestemmelser. Som følge af lovændringen er skellet mellem frie og bundne aktiver afskaffet. I stedet er aktiverne opdelt i anlægs- og omsætningsaktiver. Sammenligningstal er ændret i overensstemmelse hermed. Den anvendte regnskabspraksis svarer til årsregnskabslovens bestemmelser for store C-virksomheder med de tilpasninger, der følger af fondens særlige karakter.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

I henhold til årsregnskabslovens regler for store C-virksomheder skal der udarbejdes en pengestrømsopgørelse. Fondens aktiviteter medfører blandt andet, at pengestrømme ikke på en meningsfuld måde kan opdeles på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet. Pengestrømsopgørelse er derfor i henhold til årsregnskabslovens § 11, stk. 3 udeladt.

Resultatopgørelsen

Renteindtægter

Renteindtægter af obligationer og bankindeståender er periodiseret, således at de vedrører regnskabsåret.

Udbytter

Modtagne udbytter af aktier indgår i resultatopgørelsen på udlodningstidspunktet.

Realiserede kursgevinster og -tab på værdipapirer samt kursreguleringer

Såvel realiserede kursgevinster og -tab som kursreguleringer på værdipapirer (obligationer og aktier) indgår i resultatopgørelsen.

Uddelinger

Uddelinger udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de udbetales. Udbetalinger finder sted i takt med forskningsplanernes gennemførelse, jf. note 16.

Eksterne omkostninger vedrørende fondens faglige aktiviteter

Omfatter omkostninger i forbindelse med fondens faglige aktiviteter, herunder omkostninger til behandling af ansøgninger samt evaluering af givne bevillinger.

Balancen

Anlægsaktiver

Indretning af lejede lokaler er optaget i balancen til anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivning foretages lineært over den forventede brugstid, der er sat til 5 år.

Kontormateriel og inventar er optaget til anskaffelsespris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivning foretages lineært over aktivernes forventede brugstid, som for edb-hard- og -software udgør 3 år og for øvrigt kontormateriel og inventar 5 år.

Aktiver med en anskaffelsespris under 15.000 kr. pr. enhed udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Værdipapirer

Børsnoterede værdipapirer (obligationer og aktier) måles til kursværdien ultimo året.

Obligationer, der på regnskabstidspunktet er udtrukket, nedskrives til kurs pari.

Andre kapitalandele og værdipapirer (ikke børsnoterede værdipapirer) måles til værdien på anskaffelsestidspunktet eller dagsværdi såfremt denne er lavere.

Uddelingsforpligtelser

Fonden foretager primært uddelinger i form af flerårige rammebevillinger, der udbetales over en

årrække i takt med forskningsprojekternes gennemførelse, normalt ikke ud over 5 år.

Påtagne uddelingsforpligtelser vil kunne rummes inden for kapitalen samt den budgetterede indtjening.

Det er muligt at anvende op til 250 mio. kr. (2001-priser) årligt. Fonden skal tilstræbe at anvende gennemsnitligt 216 mio. kr. (2001-priser) årligt, forudsat der er tilstrækkelig mange enestående forskningsprojekter af høj international klasse.

Uddelingsforpligtelsen hensættes ikke i balancen. I stedet oplyses uddelingsforpligtelsen med angivelse af de akkumulerede tal for de forventede uddelingsår i note 16.

Skat

Fonden er ikke skattepligtig.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs.

Realiserede og urealiserede gevinster og tab medtages i resultatopgørelsen under kapitalafkast.

Bankindeståender og værdipapirer i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurs. Realiserede og urealiserede valuta-kursavancer og -tab medtages i resultatopgørelsen under kapitalafkast.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er instrumenter, hvis værdi påvirkes af ændringer i en specifik underliggende variabel. Danmarks Grundforskningsfond benytter alene afledte finansielle instrumenter til afdækning af risiko på porteføljen for værdipapirer.

Afledte finansielle instrumenter anvendt til sikring behandles på samme måde som de regnskabsposter, der sikres. Derved opnås symmetrisk resultatføring af gevinster og tab på henholdsvis det sikrede og sikringsinstrumentet.

Præmie modtaget eller afgivet samt terminstillæg og -fradrag indgår i resultatopgørelsen over instrumentets løbetid.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR- 31. DECEMBER

	Note	2003	2002
Kapitalafkast			
Renter af obligationer		80.916.940	97.967.554
Realiserede kurstab/gevinster på obligationer, netto		-9.990.057	6.803.329
Kursreguleringer på obligationer, netto		3.700.241	46.936.349
Udbytter af aktier		5.795.270	6.246.275
Realiserede gevinster/tab på aktier, netto		8.121.376	-43.756.031
Kursreguleringer på aktier, netto		38.068.506	-91.011.535
Renter af bankindeståender		595.717	959.582
Kapitalafkast i alt		<u>126.910.993</u>	<u>24.145.523</u>
Andre indtægter	1	<u>217.437</u>	<u>1.769.040</u>
Omkostninger			
Uddelinger	16	-239.915.891	-256.877.536
Depot- og bankgebyrer m.v.	2	-2.543.794	-3.626.927
Lønninger m.v.	3	-4.684.713	-4.645.770
Kontorholdsomkostninger	4	-405.713	-456.564
Lokaleomkostninger	5	-683.394	-644.580
Revisor- og advokathonorar m.v.	6	-428.128	-760.341
Eksterne omkostninger vedrørende fondens faglige aktiviteter	7	-1.076.078	-1.089.393
Øvrige omkostninger	8	-481.969	-607.598
Omkostninger i alt		<u>-250.219.680</u>	<u>-268.708.709</u>
Resultat før afskrivninger		<u>-123.091.250</u>	<u>-242.794.146</u>
Afskrivninger	9	<u>-315.464</u>	<u>-358.399</u>
Årets resultat		<u><u>-123.406.714</u></u>	<u><u>-243.152.545</u></u>

BALANCE 31. DECEMBER

	Note	2003	2002
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Materielle anlægsaktiver	10		
Indretning af lejede lokaler		235.475	470.950
Kontormateriel og inventar		150.853	114.654
		<u>386.328</u>	<u>585.604</u>
Finansielle anlægsaktiver	11		
Andre kapitalandele og værdipapirer		1.769.040	1.769.040
Deposita		160.284	156.236
		<u>1.929.324</u>	<u>1.925.276</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>2.315.652</u>	<u>2.510.880</u>
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavender			
Periodiserede renter		17.171.242	20.688.353
Andre tilgodehavender		349.857	453.064
Periodeafgrænsningsposter		77.449	108.092
		<u>17.598.548</u>	<u>21.249.509</u>
Likvide beholdninger			
Værdipapirer, obligationer	12	1.489.282.055	1.669.630.130
Værdipapirer, aktier	13	386.394.277	313.587.910
Bankindeståender	14	11.497.309	23.358.052
		<u>1.887.173.641</u>	<u>2.006.576.092</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>1.904.772.189</u>	<u>2.027.825.601</u>
AKTIVER I ALT		<u>1.907.087.841</u>	<u>2.030.336.481</u>

BALANCE 31. DECEMBER

	Note	2003	2002
PASSIVER			
Egenkapital	15	<u>1.905.246.958</u>	<u>2.028.653.672</u>
Gældsforpligtelser			
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kreditorer og skyldige omkostninger		<u>1.840.883</u>	<u>1.682.809</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>1.840.883</u>	<u>1.682.809</u>
PASSIVER I ALT		<u>1.907.087.841</u>	<u>2.030.336.481</u>
Uddelingsforpligtelser	16		
Eventualforpligtelser	17		

NOTER

1 Andre indtægter

Indtægten i 2003 vedrører refusion af tidligere afholdte omkostninger til indretning af lejemål. Indtægten i 2002 på 1,796 mio. kr. (i form af en aktiepost i et forsknings- og udviklingsselskab) vedrørte betaling for retten til at udnytte et centers forskningsresultater.

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
2 Depot- og bankgebyrer m.v.		
Obligationer	574.770	1.113.896
Aktier	1.957.828	2.486.423
Gebyrer vedr. kapitalafkast	2.532.598	3.600.319
Bank	5.246	19.431
Øvrige	5.950	7.177
Depot- og bankgebyrer i alt	<u>2.543.794</u>	<u>3.626.927</u>
3 Lønninger m.v.		
Direktør og bestyrelse	1.686.951	1.512.351
Gager og lønninger, øvrige medarbejdere	2.320.738	2.502.468
Pensionsbidrag	484.384	508.682
Feriepenge	161.157	97.965
ATP-bidrag m.v.	21.023	21.023
Konsulentonorar	10.460	3.281
Gager m.v. til fondens personale i alt	<u>4.684.713</u>	<u>4.645.770</u>
Gennemsnitlig antal medarbejdere i regnskabsåret	<u>8</u>	<u>8</u>
4 Kontorholdsomkostninger		
Kontorartikler	53.186	56.439
Porto og fragt	90.254	120.213
Telefon og datakommunikation	100.475	106.054
Småanskaffelser	56.620	37.762
Tidsskrifter, bøger m.v.	42.763	55.424
Serviceabonnementer m.v.	62.415	80.672
Kontorholdsomkostninger i alt	<u>405.713</u>	<u>456.564</u>
5 Lokaleomkostninger		
Husleje	475.753	463.607
El og varme	79.568	66.687
Rengøring	112.795	108.005
Øvrige lokaleomkostninger	15.278	6.281
Lokaleomkostninger i alt	<u>683.394</u>	<u>644.580</u>

NOTER

	2003	2002
6 Revisor- og advokathonorar m.v.		
Afsat revisionshonorar til KPMG (inkl. regulering tidl. år)	121.250	187.500
Rigsrevisionen (inkl. regulering tidl. år)	35.600	175.000
Honorar vedrørende diverse rådgivning	43.750	72.725
Advokathonorar	14.125	32.500
Andre rådgiverhonorarer	213.403	292.616
Revisor- og advokathonorar m.v. i alt	<u>428.128</u>	<u>760.341</u>
7 Eksterne omkostninger vedrørende fondens faglige aktiviteter		
Udgifter til referee-bedømmelse	581.748	666.147
Fremstilling af publikationer	158.192	415.445
Faglig præsentation, møder m.v.	174.874	3.356
Diverse faglige omkostninger, herunder kurser m.v. for centermedarbejdere	3.565	4.445
Kontingent European Science Foundation	157.699	0
Eksterne omkostninger vedrørende fondens faglige aktiviteter i alt	<u>1.076.078</u>	<u>1.089.393</u>
8 Øvrige omkostninger		
Rejse- og opholdsomkostninger	329.752	440.312
Annoncer	5.176	772
Repræsentation og gaver	7.823	6.425
Kurser	37.640	60.673
Forsikringer	41.609	32.594
Omkostninger vedrørende personale og bestyrelse	59.969	66.822
Øvrige omkostninger i alt	<u>481.969</u>	<u>607.598</u>
9 Afskrivninger		
Indretning af lejede lokaler, jf. note 10	235.475	235.475
Kontormateriel og inventar, jf. note 10	79.989	122.924
Afskrivninger i alt	<u>315.464</u>	<u>358.399</u>

NOTER

10 Materielle anlægsaktiver

	Indretning af lejede lokaler	Kontormateriel og inventar	I alt
Anskaffelsessum 1. januar 2003	1.177.374	1.099.065	2.276.439
Tilgang	0	116.189	116.189
Afgang	0	-101.875	-101.875
Anskaffelsessum 31. december 2003	1.177.374	1.113.379	2.290.753
Afskrivninger 1. januar 2003	-706.424	-984.411	-1.690.836
Årets afskrivninger	-235.475	-79.989	-315.464
Årets tilbageførte afskrivninger ved afgang	0	101.875	101.875
Akkumulerede afskrivninger 31. december 2003	-941.899	-962.526	-1.904.425
Bogført værdi, ultimo	235.475	150.853	386.328

11 Finansielle anlægsaktiver

	Deposita	Andre kapital- andele og værdipapirer	I alt
Anskaffelsessum 1. januar 2003	156.236	1.769.040	1.925.276
Tilgang	4.048	0	4.048
Afgang	0	0	0
Anskaffelsessum 31. december 2003	160.284	1.769.040	1.929.324
Afskrivninger 1. januar 2003	0	0	0
Årets afskrivninger	0	0	0
Årets tilbageførte afskrivninger ved afgang	0	0	0
Akkumulerede afskrivninger 31. december 2003	0	0	0
Bogført værdi, ultimo	160.284	1.769.040	1.929.324

Andre kapitalandele og værdipapirer omfatter 1.35% af aktiekapitalen i et forsknings- og udviklingselskab, tidligere modtaget som vederlag for immaterielle rettigheder.

NOTER

	2003	2002
12 Værdipapirer, obligationer		
Typer af obligationer		
Statsobligationer, fast forrentede	579.639.225	603.060.386
Realkreditobligationer	810.101.651	942.365.920
Udenlandske statsobligationer	0	124.203.824
Euro Investment Grade Kreditobligationer	99.541.179	0
	<u>1.489.282.055</u>	<u>1.669.630.130</u>
Løbetider på obligationer		
Restløbetid < 1 år	38.875.869	197.820.487
Restløbetid 1 år og < 5 år	379.317.026	232.953.254
Restløbetid 5 år og < 10 år	264.034.615	226.470.746
Restløbetid 10 år	707.513.366	888.181.819
Udenlandske statsobligationer	0	124.203.824
Euro Investment Grade Kreditobligationer	99.541.179	0
	<u>1.489.282.055</u>	<u>1.669.630.130</u>

Euro Investment Grade Kreditobligationer: Afdeling under investeringsforeningen Danske Invest Select. Korrigeret varighed 31. december 2003: 4,79. Gennemsnitlig rating 31. december 2003: Baa1/Baa2. (Moodys Investors Service' Long-Term Credit Rating).

13 Værdipapirer, aktier		
Aktiebeholdningens sammensætning på valutaer		
DKK	2.076.070	3.349.412
AUD	4.649.577	0
CAD	0	5.234.132
SEK	6.517.341	2.624.212
NOK	668.278	2.119.038
CHF	14.676.732	16.338.315
GBP	38.140.970	34.568.756
USD	226.168.503	147.590.060
EUR	59.886.817	53.488.527
MXP	0	1.305.519
KRW	0	1.642.894
JPY	13.375.811	0
Investeringsforeninger	20.234.178	45.327.045
	<u>386.394.277</u>	<u>313.587.910</u>

NOTER

I den bogførte værdi er indregnet markedsværdi af valutaterminskontrakter med 13.061.794 kr.
(31. december 2002: 4.728.121 kr.).

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
14 Likvide beholdninger		
Kassebeholdning	365	4.947
Løbende bankkonti	971.614	1.459.305
Porteføljekonti	10.525.330	21.893.800
Likvide beholdninger i alt	<u>11.497.309</u>	<u>23.358.052</u>
15 Egenkapital		
Grundkapital 1. januar	1.682.201.882	1.901.418.546
Fri kapital 1. januar	346.451.790	370.387.671
Egenkapital 1. januar	2.028.653.672	2.271.806.217
Årets resultat	-123.406.714	-243.152.545
Egenkapital 31. december i alt	<u>1.905.246.958</u>	<u>2.028.653.672</u>

NOTER

16 Uddelingsforpligtelser

Foretagne uddelinger i 2003 samt totale bevillinger

Center nr.	Center tkr.	Ordinær uddeling periode 1	Ordinær uddeling periode 2	Indlejring/udstrækning	Bevillinger ialt	Udbetalt i år 2003	Forventet restudbetaling
Centre påbegyndt 1993/94							
1.	Søren Kierkegaard Forskningscenteret	27.739	55.404	6.250	89.393	12.206	6.250
2.	Center for Epidemiologisk Grundforskning	41.932	42.302	10.198	94.432	7.670	11.012
3.	Center for Arbejdsmarkeds- og Sociale Analyser	25.127	0	1.293	26.420	0	0
4.	Teoretisk Astrofysik Center	47.340	39.579	2.085	89.004	7.700	4.525
5.	Center for Atomfysik	53.999	42.888	3.011	99.898	7.803	3.011
6.	Center for Materialefysik på Atomart Niveau	39.595	48.335	1.809	89.739	7.861	668
7.	Center for Teoretisk Datalogi	32.608	15.925	0	48.533	0	0
8.	Internationalt Center for Numerisk Hydrodynamik	43.950	0	4.586	48.536	830	123
9.	Dansk Center for Telemåling	50.742	0	0	50.742	0	0
10.	Dansk Lithosfærecenter	71.874	78.439	24.543	174.856	12.686	25.376
11.	Center for Eksperimentel Parasitologi	48.013	40.487	12.739	101.239	5.318	11.388
12.	Center for Biologisk Sekvensanalyse	25.271	35.000	0	60.271	5.417	0
13.	Center for Biomolekylær Genkendelse	35.080	0	0	35.080	0	0
14.	Center for Muskelforskning	72.326	83.499	1.888	157.713	16.281	1.888
15.	Center for Sansse-Motorisk Interaktion	25.000	42.958	21.470	89.428	9.120	21.470
16.	Center for Lydkommunikation	22.713	23.520	1.655	47.888	3.737	1.655
17.	Center for Krystallografiske Undersøgelser	25.451	29.062	1.447	55.960	4.844	1.447
18.	Center for Enzymforskning	22.472	0	892	23.364	-23	0
19.	Center for Genregulation og Plasticitet	37.571	0	2.442	40.013	0	0
20.	Center for Semiotisk Forskning	12.741	0	5.000	17.741	1.000	0
21.	Poliscenteret	7.991	10.078	962	19.031	1.397	806
22.	Nationalmuseets Marinarkæologiske Forskningscenter	40.364	50.047		90.411	5.882	0
23.	Center for Forskning i Økonomisk Politik	17.921	14.654	5.346	37.921	1.716	4.607
	Transport	827.820	652.177	107.616	1.587.613	111.445	94.226

NOTER

Center tkr. nr.	Ordinær uddeling periode 1	Ordinær uddeling periode 2	Indlejring/ udstræk- ning	Bevillin- ger ialt	Udbetalt i år 2003	Forventet restudbe- taling
Transport	827.820	652.177	107.616	1.587.613	111.445	94.226
Andre aktiviteter						
24. Center for Registerforskning	11.573	15.000	0	26.573	2.792	5.732
25. Filial i Århus af Danmarks Statistik	7.090	3.122	0	10.212	500	0
26. Forskningsmaskinen i Danmarks Statistik	1.357	0	0	1.357	0	0
27. ERAS (Dansk Data Arkiv)	6.401	0	0	6.401	-77	0
28. Forskerskole Århus	74.913	0	20.162	95.075	10.176	20.162
29. Forskerskole Aalborg	39.572	0	0	39.572	0	0
30. Fødselskohorten	17.990	0	0	17.990	0	0
Centre påbegyndt 1997/98						
31. Center for Fast Fase Organisk Kombinatorisk Kemi	20.527	14.473	0	35.000	4.568	9.228
32. Center for Katalyse	24.986	22.500	0	47.486	5.679	15.688
33. Center for Plante-Mikrobe Symbioser	22.799	0	1.271	24.070	1.271	0
34. Demografisk Forskningscenter	34.987	0	0	34.987	-13	0
35. Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb	49.718	0	10.170	59.888	3.192	6.575
36. Netværk for Matematisk Fysik og Stokastik	23.519	14.380	0	37.899	4.848	11.283
37. Center for Molekylær Plantefysiologi	40.000	35.000	0	75.000	9.887	25.113
38. Center for Eksperimentel Bioinformatik	34.602	25.138	0	59.740	7.638	17.500
39. Center for Menneske-Maskine Interaktion	25.027	0	0	25.027	1.014	0
Centre påbegyndt 2001						
40. Center for Metal Strukturer i 4 Dimensioner	36.572	0	0	36.572	7.117	21.219
41. Nukleinsyrecenteret	34.307	0	0	34.307	7.885	18.830
42. Center for Anvendt Mikroøkonometri	27.033	0	0	27.033	6.092	16.552
43. Center for Biomembran Fysik	35.137	0	0	35.137	7.571	19.477
44. Center for Kvanteoptik	29.800	0	0	29.800	6.168	15.262
Transport	1.425.730	781.790	139.219	2.346.739	197.753	296.847

NOTER

Center nr.	tkr.	Ordinær uddeling periode 1	Ordinær uddeling periode 2	Indlejring/udstrækning	Bevillinger ialt	Udbetalt i år 2003	Forventet restudbetaling
	Transport	1.425.730	781.790	139.219	2.346.739	197.753	296.847
45.	Center for Vand og Salt	32.508	0	0	32.508	8.665	13.709
46.	Center for Kvanteprotein	30.544	0	0	30.544	9.283	13.440
47.	Center for Funktionelt Integreret Hjernevidenskab	33.765	0	0	33.765	7.232	18.703
48.	Center for Funktionel Genomforskning	30.226	0	0	30.226	5.567	15.191
Centre påbegyndt 2002							
49.	Center for Studiet af Kulturarven fra Middelalderen	15.000	0	0	15.000	3.674	9.831
50.	Center for Sortehavsstudier	16.300	0	0	16.300	3.373	10.507
51.	Center for Subjektivitetsforskning	16.599	0	0	16.599	3.889	10.349
Initiativer påbegyndt 2003							
52.	Nationale Platform for Infrastruktur til Systembiologi	18.000	0	0	18.000	480	17.520
		<u>1.618.672</u>	<u>781.790</u>	<u>139.219</u>	<u>2.539.681</u>	<u>239.916</u>	<u>406.097</u>

Antal centre i hoved- og nøgletal omfatter de "Centres af excellence", der er anført side 9-12.

NOTER

Uddelingsforpligtelser (fortsat)

I opstillingen er anført uddeling til det enkelte center opdelt i første og anden uddelingsperiode samt evt. indlejrings-/udstrækningsperiode.

Uddelingerne er/forventes udbetalt i følgende år:

tkr.	Udbetalt	Forventet ud- betaling til oven- nævnte centre	
1993	19.133		
1994	141.708		
1995	154.509		
1996	176.194		
1997	200.876		
1998	247.751		
1999	243.346		
2000	224.484		
2001	228.789		
2002	256.878		
2003	239.916		
2004		189.761	
2005		155.115	
2006		61.221	
	<u>2.133.584</u>	<u>406.097</u>	<u>2.539.681</u>

Det bemærkes, at der til bevillingernes udbetaling er knyttet et kontraktligt forbehold om, at fonden forudsættes at opnå det fornødne økonomiske afkast.

Udbetalingerne foretages på grundlag af budgetter fra de enkelte bevillingsmodtagere. Som følge heraf kan der i det efterfølgende år blive foretaget mindre reguleringer af det udbetalte beløb i forbindelse med modtagerens løbende budgetrevision og regnskabsaflæggelse over for Danmarks Grundforskningsfond.

Uddelingerne er grupperet på de år, hvor disse forventes udbetalt. Der kan ske ændringer i forhold til de forudsatte udbetalingstidspunkter, ligesom der kan ske ændringer i størrelsen af de anførte uddelinger.

NOTER

Uddelingsforpligtelser (fortsat)

Med det i 2003 reviderede lovgrundlag har fonden fået mulighed for at uddele hele fondens kapital og indtægter. Der er således åbnet mulighed for, at fonden kan opretholde det nuværende uddelingsniveau på gennemsnitligt 216 mio. kr. (2001-priser) pr. år. Fondens kan maksimalt uddele 250 mio. kr. årligt (2001-priser).

Ud over de afgivne tilsagn frem til 2006 vil fonden på basis af en 4. ansøgningsrunde uddele midler til nye centre fra 2005. De samlede udbetalinger forventes derfor de kommende 5 år at ville udgøre følgende:

	mio.kr.
2004	190
2005	200
2006	195
2007	190
2008	250

17 Eventualforpligtelser

Fondens lejemaal kan opsiges med 6 måneders varsel. Forpligtelsen udgør 237.876 kr.

Fonden har indgået valutaterminskontrakter om køb og salg af følgende:

	2003	
	Køb	Salg
USD		28.000.000
JPY	36.000.000	493.700.000
	2002	
	Køb	Salg
USD	0	11.030.000
JPY	8.000.000	91.256.349

Markedsværdien af valutaterminskontrakterne pr. 31. december 2003 er i balancen indregnet i værdipapirer, aktier, jf. note 13.

DANMARKS GRUNDFORSKNINGSFOND • DANISH NATIONAL RESEARCH FOUNDATION
HOLBERGSGADE 14,1. • 1057 KØBENHAVN K
TEL: 33 18 19 50 • FAX: 33 15 06 26 • dg@dg.dk • www.dg.dk